

יזאת תורת השבת

בס"ד | שנה שנייה | פרשת פקודי תשפ"ד | עלון מס' 74

התינוק בוכה, נכנסתי, ונתתי לו בקבוק שתייה שהיה על השולחן. על החתום: שמשון פינקוס".

"הבן, לא יכולתי להמשיך בדרכי", הסביר לו משנפגשו למחרת פנים אל פנים, "כאשר קול בכי תם של תינוק עלה באוזני".

מעשים שבכל יום. הלב נצבט מכאב של הזדהות, עם הקול התינוקי הטהור המעיד על מצוקה, אבל מתגברים וממשיכים הלאה בשטף החיים. יש בהחלט צרות גדולות יותר, אבל רבי שמשון לא פטר את העניין בפשטות כזו, אלא ניגש אל דלת הבית שמשם נשמע הקול, נקש אחת ושבע, ומשווידא כי אין איש בבית פסע מעדנות פנימה אל התינוק הממורד בבכי, ומשחיפש ואף מצא את המשקה העשוי להרגיעו פנה והלך לו לדרכו, בהותירו אחריו פתק התנצלות...

השכינה בוכה יחד עמו

בכיו של התינוק ההוא נגרם בשל היסח הדעת של ההורים, אך במקרה אחר הניחו תינוק בכוונה תחילה לבכות ללא הפוגה: היה זה באישון לילה. בכי ממושך שהפר את הדממה, הצליח לנתק את המרא דאתרא דקהילת אופקים מתלמודו לשעה קלה. הוא חידד את שמיעתו, וכשהצליח לזהות את מקור הבכי שבקע מבניין סמוך, התקשר אל אותה משפחה ושאל אם יוכל להיות לעזר, ולהשיג דבר מה העשוי להשקיט את הבכי הממושך. נקל לשער כי נכון היה לנסוע עד מרכז הקניות שבבאר שבע, או אף למקום המרוחק משם ככל שיידרש, למען התינוק הסובל.

אך לא. האם שמעבר לקו לא הוטרדה כלל מן הבכי, והודיעה בשלוה כי בכוונה תחילה מותרת היא את עוללה לצווח, על מנת להקנות לו כבר מינקות הרגלי משמעת ברורים. "לא חסר לו דבר", הסבירה, "שבע התינוק ונקי, ואין לו סיבה לבכות". עניין של שיטות חינוך...

רבי שמשון נזעק: "אינני רוצה להתערב בענייני חינוך, אבל חשוב שתדעי כי ילד יהודי שבוכה הרי השכינה בוכה ומצטערת עמו..."

בכלל, מעידה בתו שתחי': "בעיצומן של סוגיות, שהיה ניכר כי אבא עסוק וטרוד בהן כולו, וכל רעש אחר שבבית לא היה בכוחותיו להפריע את כוח ריכוזו, הרי בכי של ילד היה מצליח לנתקו ממחשבותיו. במקרים כאלו, כשלא היתה אפשרות שהדבר ייעשה על ידי מישהו אחר, היה קם מעם תלמודו וניגש להרגיע את הבכי, ולדאוג שאת מקום הבכי יכבש החיוך".

טלפון מתחת החופה

העובדה שגם בעתות לחץ או בפסגת רגעי שמחה, נצר בלבו את זכר הזולת ושקד בטובתו, העמידה באור מיוחד את קומת ה'אדם' שלו, שנתגלתה במקרים אלו במלוא זיו הדרה: בשמחת נישואי אחד מבניו, נבצר מעסקן דגול מחשובי הקהילה ליטול חלק בשמחה, עקב כאבי גב חריפים שמהם סבל במשך תקופה, ואילצוהו לשכב אין אונים מיוסר במיטתו, ואף את תפילות השמונה עשרה אנוס היה לומר בשכיבה. והנה עם נטות צללי ערב יום החופה, צלצל הטלפון בביתו, והקול המוכר המשתפך ובוקע מן השפופרת, בא לו כמים קרים על גפשי עייפה: "שלום, מדבר שמשון פינקוס. רציתי לספר לך שזה עתה נסתיימה החופה ותודה לה' אנו בשמחה גדולה. אברך אותך שהקב"ה ישלח לך רפואה שלמה בקרוב ויהיה לך כל טוב!"... לתומו, סבר האיש כי שיחת הטלפון המרגשת והבלתי צפויה, היתה פרי יוזמתו של אחד מידידיו כדי לעודדו במצבו הרגיש, ולרגע לא עלה על דעתו שרבי שמשון עצמו הוא זה שיזם את השיחה בשעה כה גדולה עבורו, אלא שביורו שערך העלה שאמנם כך היה.

"וְקִדְשֵׁתָ אֶתְּךָ וְכִהַן לִי" (מ.י.)

צדקה חסרת פניות

משולח מטעם מוסדות 'תולדות אהרן' שבירושלים בא פעם לאופקים, כדי לערוך מגבית לטובת מוסדות החסידות. בקהילה, אין צריך לומר, לא היה מי שנמנה על חסידות זו, וממילא לא נמצא גם מי שיעמוד ויציג את המשולח ומטרת בואו, כדי לעורר את הציבור לטובת המגבית. מלכתחילה, לא עלה על דעת אי מי במוסדות 'תולדות אהרן' שהמגבית באופקים עשויה להניב סכומים גבוהים, אלא שהמצב הכלכלי הדוחק הביא אותם לנסות את כוחם אף במחוזות כמו אלו, של קיבוץ יראי ה' שאינו נמנה בהכרח על הקהלה הקרוב אליהם.

אלא שרבי שמשון ניאות להירתם לעניין, ומשנתבקש-הסכים לשאת מדברותיו באוזני צאן מרעיתו. הוא הפתיע אף הפעם בנקודת המבט הייחודית שהעלה בדבריו, שאגב הלמה אף את דרכו בכלל ביחסו את הזולת ורום דרגותיו בהטבה. וכה פתח ואמר: "בדרך כלל, כאשר אנו נותנים צדקה, יש לנו קשר של ידידות או על כל פנים שייכות כל שהיא עם האיש או המוסד המקבלים. והנה כאן מזדמנת לידינו זכות מיוחדת, להעניק צדקה טהורה ונקייה לחלוטין מ'נגיעות', אך ורק למען כבוד שמים. שהרי לכאורה מה לנו ולמוסדותיהם שנואיל לתת למענם, אם לא לשם מצוות הצדקה לבדה, בתכלית השלמות?!"

כך השכיל בחכמתו ובטהרת לבו להפוך את ה'חיסרון' למעלה. לאחר הקדמה זו, הקדיש אף דברים לשבח את ייחודיותם של ה'רב-אהרלך' בעבודת התפילה ובשאר מעלות שבהן נתברכו, והציבור - למרבה הפלא - נענה במידה מרובה והזיל מכיסו סכומים נכבדים, מעל ומעבר לצפיפות!

בעיצומו של ה'אופרוף'

אבל לא רק למען 'דברים גדולים' גרידא נתן עיניו ולבו לשאת את העול באהבה וברצון, כאלו שהנשמה תלויה בהם, ובצדק זוכים לתשומת לב מרובה. החידוש הוא שגם לעניינים 'פעוטים', ובכללם גם עבור נצרכים פעוטים, הקדיש את מלוא תשומת לבו, ואינם מניחים גדולים שממלאים את כל חללי הלב, ואינם מניחים לעסוק ב'זוטות':

מנהג מעניין נקט בשבתות ה'עלייה לתורה' של בניו, עם הגיעם למצוות או היכנסם לחופה: תכף עם שוך סערת השלכת הסוכריות ואסיפתן במרץ בידי ילדי המתפללים, היה הוא עצמו מתרוצץ בידיים מלאות סוכריות שהוכנו לשם כך מתחילה, ושאלתו בפיו: "מי (-מהילדים) לא קיבל? מי לא הצליח לתפוס?" וכך, בתוך המולת האיחולים הלבביים המופנים לעברו ובעצם הרגשות הגואים בשמחה, מצא את הפנאי לחפש בין ספסלי בית המדרש ילד יהודי, שעניו התרות אחר סוכריות נשכחות בפניה חבויה, מלאות בצער על כי לא עלה בידו למלא בהן את כיסו בממתקים. לבו הרחום לא יכול היה לשאת גם את הצער הזה.

יפה אמר אחד מבני הקהילה, כי הדבר מזכיר לו עובדה שרבי שמשון עצמו מספר היה עליה בהתפעלות: הגאון רבי יחזקאל אברמסקי זצ"ל פסע פעם ברחוב, ובדרכו פגש בילדה קטנה בוכייה. הוא ניגש אליה, כופף את שמונים שנותיו לעברה ושאל "למה תבכי?" וכשהילדה השיבה לעומתו בקול בכי שחברותיה צחקו על השם שלה, כאב לבו של בעל ה'חזון יחזקאל' והגיב: "אמרי להם, כי אני אמרתי שהשם שלך יפה מאוד!", ולא זז משם עד שנרגעה ורוחה שבה אליה...

למנוע בכי של תינוק יהודי

ביום בהיר שב יחודי פלוני אל ביתו שבתפרח, והבחין על השולחן במרכז הדירה בפתק בלתי מוכר, ובו נכתב: "שמעתי את

תכף לאחר שסיים המברך את הברכה-אחריתא, ובטרם לחיצות הידיים וברכות ה'מזל טוב' מהקורבנים, נראה רבי שמשון כמחפש דבר מה, וכשהבחין באחד ממקורביו ביקש ממנו שיביא לו פלאפון, ולאחר מכן שאל מה מספר הטלפון של ר' פלוני. חייג אליו בזריזות, ורק משהרעיף על ראש ידידו זה ברכות ונטפי עידוד, נפנה לברך ולהתברך מפי בני המשפחה והמחותנים. כיצד הצליח לזכור בעיצומם של רגע ההתרגשות את מצבו של הידיד, ולהגות רעיון כה מוצלח, לרוממו ולשמחו? אין זאת אלא שמלבד הראש העילויי שבו נתברך, פעם בו לב, אולי עילויי עוד יותר...

ההרצאה לאחר חצות לילה

לפני כמה עשרות שנים הגיע ארצה עולה חדש מאמריקה, שהתמחה ברפואה טבעית ובזיהוי מחלות ואלרגיות באמצעות בדיקת גלגל העין, ובא להתגורר באופקים.

משום מה לא היה ספק בלבו, שהרבנים באזור מגוריו החדש ישמחו להעשיר את ידיעותיהם בנושא שבו התמחה, ולהחכים בתורת מבנה העין והדברים הרבים שניתן לזהות דרכה. ברשותו היו אף שקופיות ייחודיות המסייעות להבנת הנושא.

הוא פנה, אפוא, לרבי שמשון, סיפר אודות תחום התמחותו, והביע את רצונו להנעים לרבני המקום בהצגת השקופיות, בליווי הסברים מפורטים וממצים.

הרב פינקוס שהבין כמה חשוב הדבר עבורו, ניסה לחשוב מחשבות כיצד יעלה בידו לקבץ קבוצת מאזינים שיאילו להקדיש מזמנם היקר למענו (האיש עמד על כך שהשומעים יהיו בעלי רמה והבנה מוכחים...).

לאחר בירורים, שב אליו רבי שמעון בידיים ריקות: "הזמן היחיד שניתן לקבץ כמניין שומעים בלי לפגוע בסדרי הלימוד והחברות שלהם, הוא בשעת ליל מאוחרת של מוצאי שבתות", אמר לו. אולם הלה לא נרתע מן השעה והסכים להעביר את ההרצאה בחצות של מוצאי שבת.

וכך הווה. רבי שמשון בכבודו ובעצמו ליקט אחד לאחד את עשרת השומעים הנבחרים, בני תורה נכבדים, ובשעה היעודה התקבצו ובאו לשמוע מה בפיו. דא עקא שתכף עם תחילת ההרצאה התעוררה בעיה בלתי צפויה, כאשר התברר כי האיש בקושי מסוגל להוציא מפיו שתי מילים רצופות בעברית, ואילו 'קהל המאזינים' אינו מבין את שפת האנגלית שבפיו. מה עושים? פשוט ביותר. הרב נעמד תכף לצדו והציע בטבעיות: "אני אשמך כמתורגמן".

וכך התנהל לו האירוע, כשהוא משמיע כמה מילים, ורבי שמשון מתרגם את הדברים מאנגלית לעברית. ההרצאה הסתיימה קרוב לאחת אחר חצות...

"לימים הבנתי כי ההרצאה עניינה אותם כשלג דאשתקד", סיפר אותו יהודי יקר, "וגם אם ההתמחות שלי חשובה ותועלתית, להם- לא היה שום עניין לשמוע אודותיה. ורק רגישותו הנדירה של הרב פינקוס שלא ידעה גבולות, שברה שיאים של הבנה והטבה". (מתוך הספר - 'ואוהביו כצאת השמש בגבורתו')

"ויקם משה את המושכן" (מ"ח)

מדוע הצטער משה רבינו?

הנה במדרש תנחומא מביאים חז"ל "שהיה משה מיצר" - היה לו צער על "שלא השתתף הוא עמהם במלאכת המשכן". את המשכן עשו בצלאל או אהליאב - וכל איש חכם לב שהצטרפו אליהם לעשות את המשכן, את הכלים ואת בגדי הכהונה. לא משה רבינו. לכן היה בצער: מדוע לא זכיתי.

מדוע באמת לא עשה?

"אמר לו הקב"ה למשה: מלך עשיתך, מה מלך עמו עושים גזרתו, אף אתה גוזר עליהן והם עושים". הקב"ה אמר לו: משה, אתה מלך ומלך לא עושה - תאמר לאחרים והם יעשו. היה לו צווי מאת ה' שלא לעשות.

אשאל שאלה חזקה: התורה אומרת "ויהי ביום כלות משה להקים את המשכן" (במדבר ז', א'). שואלים חז"ל: וכי משה בנה את המשכן? הרי בצלאל או אהליאב וכל חכם לב - הם בנו את המשכן. ומתרגמים: אלא, לפי שמה מסר עצמו על המשכן נקרא על שמו.

מה המשמעות הפשוטה של "מסר נפשו"? מובא שם ברש"י על המקום: "כלות משה - בצלאל ואהליאב וכל חכם לב עשו את המשכן, ותלאו הכתוב במשה, לפי שמסר נפשו עליו, לראות תבנית כל דבר ודבר כמו שהראהו בהר להורות לעושי המלאכה, ולא טעה בתבנית אחת. וכן מצינו בדוד, לפי שמסר נפשו על בנין בית המקדש, שנאמר: 'זכור ה' לדוד את כל ענותו אשר נשבע לה' (תהלים קל"ב), לפיכך נקרא על שמו, שנאמר: 'ראה ביתך דוד' (מלכים א', י"ב, טז)".

מיד בתחילה, כאשר החלו לבנות את המשכן, ביום הראשון של יום טוב סכות (סיימו את בנין המשכן בחנוכה - כעבר חדשיו ועשרה ימים), כל אותם ימים ללא הפסקה הלך משה רבינו ע"ה מאיש לרעהו, מאמן לאמן, ניווט, הדריך ופקד - שיראו באמת לעשות ולכוון את הכוונות הראויות "כאשר צווה ה' את משה". כך הלך מאיש לאיש לבדוק האם אכן הכל נעשה בשלמות, לכבוד ה' יתברך.

נשאלת השאלה: אם כן, מדוע היה משה בצער על שלא עשה? הוא הרי היה האחראי והמנהל של הבניה כולה, הוא השליח, המכוון שבלעדיו אין כלום, עד כדי כך ש"מסר נפשו על המשכן" במסירות נפש כפשוטה ללא הרף, עד מסירת כל הכוחות. מה כואב לו, ומדוע הוא מיצר?! פלא.

התשובה לכך: "אבל בידיים שלי, בעשר אצבעותיי, לא זכיתי לייצר משהו במשכן!!" - זה מה שכאב למשה רבינו ע"ה. מוראדיג. הוא רצה שהגוף שלו עצמו והידיים עצמן יבנו את המשכן! נחמו הקב"ה ואמר: תגיע השעה שיהיה צורך להקים את המשכן, ואף אחד לא יוכל להקימו, רק אתה תקים - במעשה הידיים שלך.

הגיע הרגע הגדול. אמר משה לקב"ה: אינני יכול להקימו. כי לא היה שייך להגביה ולהקים בידי בשר ודם. כל קרש היה גבהו עשר אמות. אמר לו הקב"ה: אתה רק תתפוס, וזה לבד יקום. כדברי רש"י בפרשתנו (ל"ט, ל"ג): "...שלא היה יכול להקימו שום אדם מחמת כובד הקרשים, שאין כח באדם לזוקפן, ומשה העמידו אמר משה לפני הקדוש ברוך הוא: "איך אפשר הקמתו על יד אדם?" אמר לו: 'עוסק אתה בידך, נראה כמקימו, והוא נזקף וקם מאליו', וזהו שנאמר (שמות מ', י"ז) 'הוקם המשכן, הוקם מאליו'. אם כן מה הולך פה - - - בתחילה כתוב: 'ויהי בחדש הראשון ... הוקם המשכן'. ואחר כך נאמר 'ויקם משה את המשכן'. 'הוקם' או 'ויקם משה'!?

אלא שזהו הכלל המיוחד בענייני עבודת ה': בשמים נחשב הדבר למשה רבינו ע"ה שהוא הקים את המשכן. כיון שעשה כל מה שהוא יכול כדי להקימו - נפסק עליו בשמים לנצח נצחים: "ויקם משה את המשכן!"

כי אם אדם עושה מה שהוא יכול - יש סיעתא דשמיא למעלה מן הטבע...

יש לי כח לפעם אחת נוספת

רבי שלום שבדרון זצ"ל היה מספר א מוראדיגע מעשה מהבריסקער רב.

במשך כל ימות השנה התפלל הרב מבריסק במנין הפרטי שלו, אבל כאשר הגיעו הימים הנוראים, הלך להתפלל בבית הכנסת הגדול בעיר.

בבריסק התגוררו מתחצפים למיניהם, מודרנים שהיו קרובים לתנועת ההשכלה, או הציונים וכדומה. בעיצומו של ראש השנה, נהייה לו חושך בעיניים. על הבימה עמד החזן עם הקופליק הגבוה, עם פרפר בחולצה, ועל ידו חבורה שלמה, 'מקהלה', שחלקם אינם שומרי תורה ומצוות. בראש השנה - קונצרט?! הרב נתן את קולו בקריאת תגר ובהוראה: "אראפ!" - לרדת!

למקהלה! היה כבוד לרבה של העיר, וכיון ששמעו את קולו של הרב "לרדת!", ברחו כלם וירדו מהבימה.

שלט הכניסה לעיר אופקים

שניים מהגבאים קמו ממקומותיהם, בזעם: "א חוצפה! את הכסף אתם מקבלים מאתנו או מהרב?! אנחנו אומרים לכם - לעלות!"

עלו בחזרה.
הרב ראה את המתרחש, קרא שוב בקול: "אראפ!"
הם שמעו "אראפ", ירדו.
הגבאים בחוצפתם העלו אותם בשלישית. בקיצור, הספור חזר על עצמו יותר מעשר פעמים, הרב אומר "אראפ" - לרדת, והגבאים מכריזים "ארוף" - לעלות.
עולים ויורדים, כמו מלאכים, מלאכי חבלה עולים ויורדים...
עד שהבריסקער-רב חשב לעצמו

(כך ספר הרב מבריסק): "יותר אינני יכול, אסור לי להוסיף יותר מחמת סכנה לבריאותי וממילא אני פטור, אבל חשבתי כי יש לי כח לפעם אחת נוספת, ואחרי פעם זו אשוב למקומי ואשתוק, כי עשיתי מה שאני יכול" [הוא ידע לבחון את עצמו בכאלו רגעים, שפעם אחת נוספת הוא עדין יכול].

קרא שוב: "אראפ!"
באותו רגע התחילו קולות צעקה רמים מעזרת הנשים: "מחוצפים!!! גבאים!!! הרב הוא הקובע!". התלקחה מהומה רבה, והמקהלה התבטלה.

אמר הרב מבריסק: "כך רצו מן השמים. שאני אעשה עד גבול היכולת שלי".

"ויקם משה את המשכן" - הוא הקים, כיון שעשה מה שהיה יכול.

האמת, שאין זה מעשה מהרב מבריסק, אלא מעשה במדרש בתחילת שיר השירים. המדרש מביא את הפסוק: "חזית איש מהיר במלאכתו לפני מלכים יתיצב" (משלי כ"ב, ט). שזה רבי חנינא. רבי חנינא ראה את כל בני עירו מביאים עולות וזבחים ועולים לירושלים - להקריב קרבנות. אולי זה היה אותו רבי חנינא שהסתפק בקב חרובים מערב שבת, אולי רבי חנינא אחר, אבל ודאי רבי חנינא היה עני מרוד, שלא היתה לו פרוטה לקנות קרבן. ולבו כאב עליו מאד.

אין לי, אבל אני רוצה להביא!
מה עשה? יצא חוץ לעיר - לכוון הר - - - וזה לשון המדרש, פלאי פלאים:

"פעם אחת ראה אנשי עירו מעלים עולות ושלמים, אמר: 'כולם מעלים שלמים לירושלים ואני איני מעלה כלום, מה אעשה?' מיד יצא למדברה של עירו בחרבה של עירו ומצא שם אבן אחת, יצא וסרקה וסתתה וכרכמה, אמר: 'הרי עלי להעלותה לירושלים'. בקט לשכור לו פועלים, אמר להם: 'מעלים לי אתם את האבן הזאת לירושלים?' אמרו לו: 'תן לנו שכרנו מאה זהובים ואנו מעלים לך את אבןך לירושלים'. אמר להם: 'וכי מנין לי מאה זהובים או חמישים לתת לכם?'... מיד הלכו להם. מיד זימן לו הקב"ה חמישה מלאכים בדמות בני אדם, אמרו לו: 'רבי, תן לנו חמישה סלעים ואנו מעלים אבןך לירושלים, ובלבד שתתן ירך עמנו'. נתן ידו עמהם ונמצאו עומדין בירושלים. ביקש ליתן להם שכרם ולא מצאן. בא המעשה ללשכת הגזית, אמרו לו: 'דומה רבינו שמלאכי השרת העלו לך את האבן לירושלים'. מיד נתן לחכמים אותו השכר שהשכיר עם המלאכים".

הוא התחיל עם סיתות באבן. מה יהיה אחרי הסיתות? לא יודע, אני מתחיל. וכשסיים אמר: "הרי עלי להעלותה לירושלים". לשון של נדר או נדבה. הוא עצמו ודאי לא יכול לקחת כזו אבן, בכזה משקל. טוב, ממשיך שלב נוסף. פונה לסבלים, אבל הם בקשו כסף רב "אם היה לי חמישים זוזים לתת לכם הייתי כבר מביא קרבן ולא

אבן... מה לעשות? הוא כבר התחייב - "הרי עלי להביא לירושלים". ניסה בכל זאת להגביה התאמץ, עד... שהגיעו חמישה מלאכי השרת. הם בקשו גרושים לעומת הסבלים הקודמים "אבל יש לנו תנאי!"

"מה התנאי שלכם?"
"שאתה גם תעזור!"
"נו, בבקשה".

רבי חנינא הניח את הידו - - - הם בירושלים!

לא מובן, באים כבר מלאכים, וכי הם צריכים את העזרה שלו?! לא. רק שהם כאילו אמרו לו: "נכון, אינך יכול לסחוב לבדך, אבל הרי לסייע אתה כן יכול, אז בבקשה תתאמץ עוד, תעשה כל מה שאתה יכול, ואז, כאשר עשית ככל שביכולתך מתחילת הסיתות עד אחיזה באבן - מיד אתה עם כולם בירושלים". **כי אם אדם עושה מה שהוא יכול - הוא זוכה לסייעתא דשמיא למעלה מדרך הטבע.**

שמעתי פעם מהרב שלמה לורנץ ז"ל: לאחר קום המדינה הגיעו עולים חדשים מארצות שונות, ממרוקו ועוד. לא היתה אפשרות כספית להחזיק אותם במוסדות של שומרי תורה ומצוות, כולם היו דלים ורשעים. המדינה

שילבה את הילדים בכוח ובכפיה יחד עם ילדים חילוניים לחלוטין. "באתי לחזון איש" - סיפר הרב לורנץ - "ושאלתי: מה אנחנו עושים? מגיעים מאות ילדים, ולפי הכמות, גם אם ראשי המדינה יתנו לנו להציל אותם מידיהם, היכן נכניס אותם? אין אפשרות לאכלס מאות ילדים!", התאוננת באזני ה'חזון איש' זצ"ל.

ה'חזון איש' ענה במשפט יסודי אחד: "תעשה אתה מה שאתה יכול!"

לא מבקשים ממך מאה ילדים, ודאי לא מאתיים. גם לא עשרים ילדים. עשרה ילדים אתה יכול להציל? ילד אחד באפשרותך להציל? - תעשה! עשה מה שביכולתך, לא יותר מכך!
אם אדם באמת עושה מה שיכול, מגיעה סיעתא דשמיא מיוחדת.

אל תחשוב מה אני יכול, מי אני. אם תעשה הכל מצדך תקבל סיעתא דשמיא. וגם שכר טוב. (יחי ראובן)

פֶּלַח הַזֶּהָב הָעֵשִׂי לְמִלְאכָה (לח, כד)

'תאוות הממון - איני יודע מה'

מעיד תלמידו המובהק הג"ר יהודה רבינוביץ: "בהזדמנות נדירה התבטא רבינו על עצמו ואמר: 'מתאוות הכבוד איני יכול לומר שהנני נקי, אמנם לא ה'כבוד' שהעולם חושבים אותו לכבוד, אולם 'תאוות הממון' - איני יודע מהי, ממש אין לי שום השגה בכך".

פעם כשדיבר בענין זה עם מקורבו רבי יהושע לוי אמר לו: "האמן לי, בחוץ לארץ אפילו את צורת המטבעות לא הכרתי".

הסכום שהגיע במדויק

סיפר הרה"ח רבי משה שוימר, שפעם נשלח ע"י הרה"ח רבי לייביש רובינפלד משוויץ, בכדי למסור לרבינו מעטפה, וביקשו שימסור אותה בעצמו לידי רבינו.

כשהגיע, פתח המשמש את הדלת, ואמר שרבינו לא מרגיש היום טוב, ולכן אי אפשר להיכנס. אמר לו רבי משה שיש לו דבר מה למסור לרבינו, והמשלח לא הסכים למסור, אלא רק לידי רבינו עצמו. כששמע המשמש כך - הכניסו. במעטפה היה סכום כסף עצום ששלח ר' לייבוש לרבינו.

בדיעבד, התברר שרבינו נצרך בדיוק באותו יום לסכום עצום של צדקה, ולא הרגיש טוב, שכן לא ידע מהיכן יטול את הסכום, ובדיוק הגיעה המעטפה ובה הסכום המדויק שרבינו נזקק לו.

רבינו מכריע לקנות בנין בלי שיהיה לקונה פרוטה

הג"ר ישראל זאב גוסטמן, מתלמידי הג"ר שמעון שקאפ, שכיהן כדיין בבית דינו של הג"ר חיים עוזר גרודז'ינסקי, ואחר המלחמה כראש ישיבת 'נצח ישראל' ראמיילס בארה"ב, הגיע לארץ ישראל והחליט להשתקע בה ולקיים בה את ישיבתו. אלא שלא ידע היכן לבנות את הישיבה. באותם ימים הציעו לו לקניה אחד משני בניינים: או בנין בשכונת 'רחביה', שעלותו מאה חמישים אלף דולר, או בנין בשכונת 'מאה שערים' שעלותו שלושים אלף דולר, וכל זאת כאשר בכיסו לא היה כסף בסיסי למחייתו, ואפילו לצורך כרטיס טיסה לארץ לוהו כספים.

החליט רבי ישראל להיכנס ולהימלך עם רבינו בעניין. כשנכנס, שאלו רבינו לשמו וענה "ישראל גוסטמן". "מהיכן?" - "מז'יטא". שאלו רבינו על אתר: "האם אביכם היה דיין אצל רבי חיים עוזר?" - "לא". "אולי דודכם?" - "לא". המשיך רבינו: "אינכם רוצים לומר שאתם הייתם הדיין אצל רבי חיים עוזר?". שתק רבי ישראל, ורבינו הבין שזה הוא.

ישיבת נצח ישראל רמיילס ארה"ב

רבינו הסביר שהוא זוכר היטב את השם, שכן בשעתו של מכתב הלכתי לריש גלותא, הגאון רבי חיים עוזר גרודז'ינסקי בוילנא, ורבי חיים עוזר, שלא יכול היה לטפל בכל התשובות בעצמו, שכן מידי יום היה הדוור מביא לביתו שני שקים מלאים במכתבים ובקשות מכל רחבי העולם היהודי, היתה דרכו שהיה מפנה חלק מהתשובות לדייניי הבי"ד, והם היו לומדים את הבעיה ומציגים אותה בפניו ועונים בשמו, ובשעתו היה הרב גוסטמן זה שענה, ורבינו זכר זאת על אתר ברגע שמע את שמו. כששמע רבינו שהעומד לפניו הינו הרב גוסטמן מווילנא, נעמד מלא קומתו. שטח ר' ישראל את השאלה, שמציעים לפניו שני בניינים, כאשר נטיית ליבו היא לקנות את הבניין הזול. רבינו שמע את השאלה, והשיב שלדעתו כדאי שיקנה דווקא את הבנין בשכונת רחביה, שכן במאה שערים לא חסרות ישיבות, וסיפר לו על ישיבתו שלו, ששהתה באותם שנים באזור, והקרינה לכל הסביבה. וכשאלו רבי ישראל: "וכסף מנלן?", השיב רבינו שמי שיש לו אמונה ובטחון בהקב"ה, ורוצה באמת להרחיב את גבולות הקדושה - אין לו מה לדאוג.

רבי ישראל סבר וקיבל, וניגש בביטחון לחתום על העסקה, וזאת מבלי שהיה לו מושג מהיכן ישיג סכום אדיר זה. סיפר רבי ישראל לתלמידיו: "לאחר שחתמתי על העסקה, נפנית לפעולה המעשית היחידה שיכולתי לעשות, שמת פעמי לתפילה, לשוחח

דורך ריידן עם הקב"ה. וכה אמרתי להקב"ה: 'הרמב"ם בפירוש המשניות, פותח את דבריו פעמים רבות במילים 'אמר הקב"ה, משמע, שמה שהרמב"ם אומר - זה מה שאתה הקב"ה, אומר, והרי 'פתח בדורו כשמואל בדורו' (ר"ה כה:), ואם הטשעבינר-רב אומר לקנות את הבנין, זאת אומרת שאתה הקב"ה אומר כן... אם כן, עוזר לי להשיג את הכסף!..."

שב רבי ישראל לביתו והחל לעשות השתדלות, התקשר לחתנו בארה"ב וביקשו להשיג בדחפיות שלושים אלף דולר, הסכום שהיה עליו להעביר כמקדמה... למרבה הפלא הצליח חתנו להשיג את הכסף. וכך בשרשרת של נסים הצליח להשיג את כל הכסף שנצרך לתשלום עבור הבנין. (מתוך הספר 'שר התורה')

כאשר צוה ד' כן עשו ויברך

אותם משה" (לש, מג)

אבי הרה"ח רבי זלמן גרוסמן זצ"ל היה נוהג כל ימיו להיות ער לאורך כל ליל שבת. הוא היה בבחינת "שומר שבת"; שומר הנמצא במילוי תפקידו דואג להיות ער בעת עמידתו בשמירה ולא למעול בתפקיד, וכך אבא: הוא הקפיד בכל כוחו לא לעצום עין במשך כל הלילה. סדר יומו החל בשבת אחים, בהתוועדות מרעים עם זקני החסידים, בשירות ותשבחות ודברי תורה. לקראת צות, כשהקהל התפזר כל אחד לביתו, התחיל בעבודת הקודש באמירת שיר השירים בנעימות. סיים את שיר השירים, והחל בכוחות רעננים ביתר שאת באמירת כל ספר תהילים בהתעוררות עצומה בכיסופין עילאין וכך המשיך בעבודת הקודש עד אור היום. משם פנה למקוה, טבל וחזר לבית הכנסת, והחל בהכנות לקראת התפילה.

בזכות הנהגה קדושה זו, זכה להיות שליח הצלה למאות אנשים, נשים וטף. ומעשה שהיה כך היה: בהיותו חסיד ודבוק בלב ונפש לרבותיו, התעורר אצלו רצון עז לנסוע אל רבינו 'אור ישראל' הידוע בכינויו 'הפרנקפורטר' זי"ע. תזכר לטובה אמי ע"ה שכשראתה את רצונו וגעגועיו הסכימה ברצון, ועודדה את רוחו לקום ולנסוע לרבי, למרות הקושי להשאר לבד עם שני ילדים קטנים, בלא מציאת פתרון לכלכלת הבית.

אבא ז"ל עלה על האוניה שהפליגה לסטולין. במשך ימי ההפלגה השתדל להמשיך את אורחות חייו בלא שינוי, רוב היום היה שקוע בלימוד התורה ובתפילות. והנה הגיע יום שישי ערב

שבת קודש; לקראת כניסת שבת התעטף אבא בבגדי שיראין, לבש בגדי שבת, ועלה על סיפון האניה להתפלל תפילת שבת. לאחר התפילה הוציא מאמתחתו בקבוק יין ושתי חלות, קידש על היין ונטל ידים לסעודה, וזימר זמירות שבת בהתלהבות כאילו הוא יושב על שולחנו בביתו בירושלים.

בפינה אחרת בסיפון האניה - לא רחוק ממקום מושב ושל אבא, התיישב יהודי הדור פנים ולבוש בגדי אצילים. האיש לא הסיר מבטו מאבא, ובמשך שעות ארוכות ישב רתוק לכסאו והתבונן בפליאה ובהתרגשות...

במוצאי שבת נשמעו נקישות על דלת חדרו של אבא, במפתן עמד אותו האיש שאתמול ישב מול אבא, וביקש להכנס. הוא התישב ואמר: אני מלא הערכה והערצה כלפי כבודו! אתמול בלילה לא עצמתי עין, וישבתי שעות רבות להתענג על המחזה הפלאי: אדם מן הישוב הישן יושב באניה בלב ים, מנותק ממשפחתו ומכריו, וממשיך את הנהגתו כמו בבית - זה דבר מעורר ומרגש.

היהודי הדור הפנים הציג את עצמו כאחד מבני משפחת רוטשילד המפורסמים, והוא פנה לאבא ואמר: לאות הוקרה והערכה, אני מוכן למלא את בקשתך, ומה שתבקש ינתן לך. ברגע הראשון חשב אבי לבקש עבור משפחתו שהשאיר בבית ללא משען ומקור פרנסה, ואף על הכרטיס שקנה עדיין לא היה לו האישן לשלם, כך שבהרהור ראשון חשב לבקש סכום כסף עבורו.

אמנם לפתע נזכר בביקור שערך אצל אחיו הרב ר' שלמה לוי ז"ל, שהיה אחראי על הכשרות וענייני היהדות באזור הגליל העליון. כשנסע להיפרד ממנו קודם נסיעתו לרבי, מצא את אחיו ומשפחתו מדוכדכים ושבורים. הם סיפרו לו על מצבם הקשה מפאת מגפת המלריה שפרצה בקרב תושבי אזור מטולה וראש פינה. מגיפה זו, רח"ל עשתה שמות במתיישבים ורבים חללים הפילה. לא היו תרופות למגר את המחלה, ולא ניתן היה להשיג רופאים שיטפלו במחלה, המצב היה קשה מאד.

אבי ז"ל החליט לותר על מצבו האישי, וגמר אומר לבקש עבור הכלל. הוא סיפר לאדון את המצב הקשה שנמצאים תושבי הגליל העליון. מר רוטשילד רשם לפניו את כל הפרטים והבטיח לטפל בענין.

לאחר מספר חודשים הגיע מכתב אל אבי בסטולין המכתב היה מאחיו ר' שלמה לוי. במכתבו כותב לו אחיו שברצונו לבשר לו בשורה טובה: באחד הימים הגיעו לשערי הישוב משאיות עמוסות בתרופות ושירותי עזרה, אליהם הצטרפו רופאים ואחיות שנרתמו במהירות לפעולות הצלה וסיוע לחולים, חילקו תרופות לכל הנצרכים, ובחסידי השי"ת חל שיפור ויש כבר סימנים לדעיכת המגיפה. בסיום המכתב כותב אחיו "יש אומרים שמאחורי כל המבצע הנפלא הזה של הצלת נפשות, עומד אחד מבני משפחת רוטשילד!..."

בקוראו את המכתב התמלא אבי בשמחה, והודה להקב"ה שזכה להיות שליח טוב להצלת נפשות, אבא היה רגיל לומר: זה לא 'יש אומרים' - זה באמת אחד מבני משפחת רוטשילד! (מתוך הספר 'לב ישראל')

 <p>חברות כה"כפה מחשבים אפליקציות על פי ההלכה</p> <p>זכנב אפרים 7, כוד (איסטריק) משלוחים לכל הארץ</p>	<p>מכירת והשכרת מחשבים ונסטטיקים</p> <p>מעבדת תיקונים מקצועית במקום</p>
	<p> </p> <p> ייצור פתרונות פתוח סגולות ייעוץ קבוצתי תחנת חובנה תחנת עיד נלווה תקנות ותקנים מחנכים </p> <p> es0583292679@gmail.com 058-32-92-679 </p>

מומלץ לקבל את העלון מידי שבוע במייל: aa0534153385@gmail.com

העלון השבוע נתרם על ידי יהודי יקר ההפץ בעילום שמו

אנא הרבו בתפילה ולימוד תורה לרפואתם השלמה של רבי עמרם בן שמחה, ואורה בת ברכה, בתושחי